

УДК 811.161.2'373.611'366

СТРУКТУРНО-СЕМАНТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ТИПОВОЇ СЛОВОТВІРНОЇ ПАРАДИГМИ ВІДПРИКМЕТНИКОВИХ КАУЗАТИВНИХ ПАРАМЕТРИЧНИХ ДІЄСЛІВ В УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ

Кушлик О.П.

Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка

У статті проаналізовано структурно-семантичні особливості типової словотвірної парадигми відприкметникових конфіксальних (префіксально-суфіксальних) каузативних параметричних дієслів в українській мові, зокрема: простежено належність дериватів до трьох словотвірних зон – субстантивної, вербальної і ад'єктивної та виявлено ступінь наповнення кожної з них; встановлено набір словотвірних засобів, що експлікують словотвірні значення в межах кожної зони; з'ясовано можливість переходу деяких девербативів до іншого структурно-семантичного типу, зокрема інхоативних і/чи есивних дієслів.

Ключові слова: *словотвірна парадигма, словотвірна зона, словотвірний потенціал, словотвірне значення, словотвірний формант, структурно-семантичний тип, десубстантив, девербатив, деад'єктив.*

В статье исследованы структурно-семантические особенности типовой словообразовательной парадигмы отадективных конфиксальных (префиксально-суффиксальных) каузативных параметрических глаголов, в частности: прослежена принадлежность дериватов к трём словообразовательным зонам – субстантивной, вербальной, адъективной и обнаружена степень наполнения каждой из них; установлен набор словообразовательных средств, которые эксплицируют словообразовательные значения в пределах каждой зоны; описаны возможности перехода некоторых девербативов в другой структурно-семантический тип, в частности инхоативных и/или эсивных глаголов.

Ключевые слова: *словообразовательная парадигма, словообразовательная зона, словообразовательный потенциал, словообразовательное значение, словообразовательный формант, структурно-семантический тип, десубстантив, девербатив, деадъектив.*

This article studies structural and semantic features of typical word-building paradigm of circumfixal causative verbs formed from adjectives with meaning of dimension, namely traces possession of derivatives to the three word-building zones – substantive, verbal, adjectival and finds out the extent of filling in each of them; determines the set of word-building means which explicit word-building meaning within each zone; determines possibility of transition of certain deverbatives into another structural-semantic type, in particular, inchoative or essive verbs.

Key words: *word-building paradigm, word-building zone, word-building potential, word-building meaning, word-building formant, structural-semantic type, desubstantive, deverbative, deadjective.*

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими завданнями. Питання з'ясування ролі мотивувальної основи у словотвірних процесах і пов'язані з цим проблеми передбачуваності творення дериватів з певним словотвірним значенням, встановлення інвентарю словотвірних засобів для експлікації його, окреслення причин нереалізації дериваційної здатності твірних у деяких семантичних позиціях набуває все більшої актуальності в українській дериватології. Розв'язання таких завдань стало можливим в рамках порівняно недавно сформованого основоцентричного підходу, мета якого – виявити й описати словотвірну спроможність різних класів твірних слів, виявити чинники, які детермінують їх семантико-словотвірні трансформації.

Показником дериваційного потенціалу аналізованого (вершинного) слова є його словотвірна парадигма – комплексна системоутворювальна одиниця, що становить сукупність дериватів одного ступеня творення, об'єднаних тотожністю твірної основи [12, 71; 9, 10] і протиставлених словотворчими формантами [5, 29]. В україністиці на основі аналізу структури й семантики словотвірних парадигм уже проаналізовано дериваційний потенціал прикметників [8], іменників [3; 5; 22], окремих лексико-семантичних груп дієслів [10; 26].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Лінгвістичні розвідки останніх десятиріч свідчать про зацікавлення науковців питаннями, пов'язаними з різноаспектним дослідженням параметричних прикметників. Так, Т. Щєбликіна окреслила семантичну структуру параметричних прикметників із прямими просторовими значеннями, а також визначила їхнє місце в мовній картині світу, зокрема у формуванні моделі простору [31]. О. Хававкіна комплексно і системно з урахуванням семантичних, граматичних, словотвірних та стилістичних особливостей дослідила різнорівневі назви розміру у площині функціонально-семантичного поля параметричності [29]. Мовознавці Є. Кривченко і В. Любкін розглянули параметричні прикметники з проекцією у просторі, виокремивши лексеми на позначення вертикального та горизонтального положення [17]. Специфіку семантичної структури, сполучуваності та здатності прикметників на позначення розміру вступати у системні відношення в окремих мовах виявили О. Бублик [4], А. Андрусь [1], Л. Іванова [14], В. Коробейникова [15], Л. Котнюк [16] та ін. Зіставно-типологічний аналіз параметричних прикметників на матеріалі двох (іноді трьох) мов репрезентовано в дослідженнях О. Кшановського [18], Т. Линник [21].

Крім того, параметричні прикметники постають твірними для, по-перше, слів інших лексико-граматичних розрядів, а по-друге, й самих прикметників – з транспозиційним, модифікаційним чи мутаційним значенням. Така мотивованість не могла залишитися поза увагою дериватологів. Мовознавці В. Грещук та О. Шевчук установили дериваційні можливості параметричних прикметників відповідно в українській [8, с. 136–141] та російській мовах [30]. Матеріал, у якому б було проаналізовано словотвірну спроможність відприкметникових похідних, зокрема дієслів, ще не був предметом спеціального наукового дослідження, що і зумовило **актуальність** наукової розвідки. Вершинним словом у словотвірній парадигмі виступатиме відприкметникове параметричне дієслово, тобто словотвірна одиниця, яка на один етап віддалилася від першооснови (параметричного прикметника). Наскільки збережено її словотвірну активність і який вплив матиме те, що твірним у нашому випадку виступатиме дієслово – найскладніший і наймісткіший лексико-граматичний клас слів з потужним набором словотворчих формантів і широкими можливостями для вираження різних словотвірних значень, ми намагатимемося з'ясувати.

Об'єктом дослідження є каузативні відприкметникові дієслова, тобто дієслова зі словотвірним значенням "наділяти ознакою, названою твірною основою".

Відприкметникові каузативні параметричні дієслова формують лексико-семантичну групу, що складається з 29 одиниць. 20 вербативів утворено за допомогою конфіксації (конфікси **ви- ... -и-ти, з- ... -и-ти, під- ... -и-ти, по- ... -и-ти, при- ... -и-ти, про- ... -и-ти, роз- ... -и-ти, у- ... -и-ти**), пор.: *вивищити, видовжити, вимілити, збільшити, здовжити, зменшити, змілити, знизити, підбільшити, підвищити, підмілити, подовжити, поменишити, понизити, приблизити, применшити, продовжити, розпросторити, укрупнити, уменшити*, і 9 дієслів постало внаслідок суфіксального способу творення (формант **-и-**), пор.: *взити, дрібнити, малити, тіснити, товстити, тончити, тоншити, ширити*.

Мета пропонованої статті – установити дериваційний потенціал конфіксальних каузативних дієслів, утворених від прикметників на позначення розміру (параметричних прикметників).

Виклад основного матеріалу дослідження. Твірними для каузативних відприкметникових параметричних дієслів постають параметричні прикметники, семантичній структурі яких притаманні розгалуженість семантики (2-13 лексико-семантичних варіантів); наявність семи "розмір" в основних варіантах цих слів; експлікація вторинними лексико-семантичними варіантами кількісної та якісної оцінки [11, с. 160].

Загалом при творенні дієслів від прикметникових основ виявляємо деякі особливості семантичної структури похідного слова. Одна група дієслів засвоює увесь семантичний обсяг твірного прикметника. Маємо на увазі збігання лексико-семантичних варіантів вихідного і похідного слів. Так, прикметник *вузький* реалізується у трьох лексико-семантичних варіантах, представлених семами "розмір", "кількість" і "якість" [11, с. 162]. Такі ж значення загалом передає утворене відприкметникове дієслово *взяти* (ВТС, 211). Похідних дієслів, які у дещо видозміненому вигляді зберігають семантичну структуру твірного прикметника, небагато, пор.: *підвищити* (від високий), *здовжити*, *подовжити*, *продовжити* (від довгий), *укрупнити* (від крупний).

Більшість же похідних дієслів звужують семантику твірного слова. Наприклад, параметричний прикметник *низький* представлено сімома семами: "розмір", "локація", "кількість", "інтенсивність", "оцінка", "якість", "соціальне значення". Натомість відприкметникове дієслово *знижити* виражає значення, конкретизовані трьома семами: "розмір", "якість", "соціальне значення" (ВТС, 472); *понизити* – "розмір", "локація", "інтенсивність", "соціальне значення" (ВТС, 1048). Прикметник *короткий* репрезентовано трьома лексико-семантичними варіантами, представленими семами "розмір", "час", "кількість". Похідне дієслово *коротити* передає семантику, позначену лише семою "розмір" (ВТС, 577). Проте усі вербативи другої групи, звужуючи значення твірного слова, продовжують виражати основну семантику параметричного прикметника – "розмір".

Третю групу становлять дієслова, семантична структура яких демонструє звуження семантики твірного слова до повного витіснення основної семи "розмір" і заміни її вторинною. До таких дієслів належать: *завищити*, *занизити*, *перебільшити*, *перевищити*, *принизити*. Так, з наведених вище семи значень прикметника *низький* вербатив *занизити* виражає лексико-семантичні варіанти, репрезентовані семами "соціальне значення", "оцінка", "інтенсивність" (ВТС, 1124), а вербатив *занизити* – лише семою "оцінка" (ВТС, 408). Уважати такі дієслова параметричними, очевидно, неправомірно, тому вони залишилися поза нашою увагою.

Типову словотвірну парадигму конфіксальних (префіксально-суфіксальних) параметричних дієслів складають послідовно три зони – субстантивна, ад'єктивна і вербальна. Субстантивну зону репрезентовано похідними зі словотвірними значеннями "опредметнена дія", "об'єкт дії", "місце дії", "знаряддя (інструмент) дії" та "суб'єкт (виконавець) дії". Виразником перших трьох значень є суфікс **-нн(-я) / -енн(-я)**. Цей формант передусім переводить дієслівну основу до іменникової, тобто виконує транспозиційну функцію. При цьому дериват зберігає не лише семантику вихідного слова, а й успадковує його граматичну категорію виду [6, с. 116] (простежуємо регулярність творення від обох компонентів корелятивної видової пари). Суфікс **-нн(-я) / -енн(-я)** з огляду на те, що "виявляє особливу дієслівність" [20, с. 35], є найбільш продуктивним в українській мові. За допомогою нього утворено похідні майже від усіх префіксально-суфіксальних параметричних дієслів, пор.: *вивищення*, *видовження*, *збільшення*, *здовження*, *зменшення*, *зниження*, *підвищення*, *підмілювання*, *подовження*, *поменшення*, *пониження*, *прибільшення*, *применшення*, *продовження*, *укрупнення*, *уменшення*, напр.: *До паропроводу вмикають зігнуті труби – компенсатори, які приймають на себе **видовження** труб паропроводу, пружиняють і тим зберігають цілість паропроводу* (З посібника). *Коливання земної поверхні, її підняття і **зниження** і є причиною змін обличчя нашої планети* (З часопису). Від дієслів *вимілити* та *підбільшити* субстантивів на позначення опредметненої дії не виявлено, хоч потенційно вони можливі.

Крім словотвірного значення "опредметнена дія", деякі субстантиви із суфіксом **-нн(-я) / -енн(-я)**, як засвідчують лексикографічні джерела, набувають також додаткових предметних значень. Тенденційно такий процес в українській мові активізується, коли дериват співвідносний з дієсловом доконаного виду [25, с. 68]. Стосовно твірних основ префіксально-суфіксальних параметричних дієслів це особливо актуально. Від них постають деривати на позначення об'єкта дії, пор.: *видовження*, *продовження*, напр.: *Сила пружності пропорційна абсолютному **видовженню** (стисненню) і протилежна йому за напрямом* (З посібника), та місця дії, пор.:

зниження, підвищення, пониження, напр.: *Худорлявий і підтягнутий тисяцький Михайло Родько розглянувся..., а тоді впевнено ступив на підвищення, поклонився митрополитові і князеві* (О. Лупій). У такому випадку є всі підстави кваліфікувати суфікс **-нн(-я) / -енн(-я)** як транспозиційно-мутаційний.

Деяку меншу групу похідних становлять деривати із суфіксом **-ач**. Характерно, що у словотвірних парадигмах одних дієслів він виражає словотвірне значення "знаряддя (інструмент) дії", а в інших – "суб'єкт (виконавець) дії". Суфікс **-ач** серед словотворчих суфіксів української мови, на думку багатьох мовознавців, відзначається найвищим ступенем реалізації семантико-синтаксичної інструментальної функції [2, с. 79; 24, с. 82]. Цю тенденцію простежуємо і на досліджуваному матеріалі, оскільки лише за допомогою нього постають похідні на позначення знаряддя (інструмента) дії, пор.: *збільшувач, здовжувач, зменшувач, знижувач, подовжувач*, напр.: *Стояки оснащені здовжувачами, які дозволяють регулювати висоту опорних поверхонь від рівня підлоги* (Інтернет-ресурс). Крім того, приєднання суфікса **-ач** до префіксальної основи змінює ступінь абстрактності дії у напрямку до її конкретизації: унаслідок творення постає дериват на позначення предмета (знаряддя), призначеного для виконання дії у конкретному виробничому процесі, а не просто дії, як це відображено в семантиці безпрефіксних дієслів [2, с. 80]. З огляду на те формант **-ач**, за спостереженням В. Пілецького, є активним засобом творення більшості українських фізичних термінів на позначення предметних понять (назв приладів, установок та їхніх складників, ламп) [25, с. 67]. Субстантиви, сформовані від параметричних дієслів, яскраво ілюструють це, напр.: *Фотоапарат і збільшувач-кольороподілювач передають образотворчі сигнали проєкційним способом (через об'єктив), що дозволяє змінювати масштаб* (З посібника).

Деривати із суфіксом **-ач** на позначення суб'єкта (виконавця) дії постають, на основі даних лексикографічних джерел, від відад'єктивних дієслів *підвищити, понизити, продовжити*, пор.: *підвищувач* (ВТС, 950), *понижувач* (ВТС, 1048), *продовжувач* (ВТС, 1151). Проте приклади уживання цих похідних у мовленні засвідчують, що за двома з наведених дериватів, зокрема *підвищувач* і *понижувач*, здебільшого закріплено словотвірне значення "знаряддя (інструмент) дії" і лише поодинокі "суб'єкт (виконавець) дії", напр.: *Підвищувач сидіння в авто кріслі Subex Pallas-fix дозволяє регулювати висоту сидіння відповідно до зросту дитини* (Інтернет-ресурс); *Для дітей від чотирьох місяців подається понижувач сидіння* (Інтернет-ресурс). Очевидно, тут йдеться про т. зв. перегрупування окремих значень всередині словотвірного типу, зумовлене появою великої кількості засобів виробництва, машин і механізмів, що замінили працю людини [24, с. 83; 19, с. 82]. З двох значень деривата – "той, хто виконує дію" і "машина (прилад, пристрій) для виконання дії" – необхідність уживання першого відпала.

Субстантив *продовжувач* натомість виражає словотвірне значення "суб'єкт (виконавець) дії", проте сформоване воно на основі лексико-семантичного варіанта, представленого семою "час", що виводить дериват поза межі параметричності.

Ад'єктивну зону типової словотвірної парадигми каузативних дієслів, утворених від прикметників на позначення розміру, репрезентовано дериватами зі словотвірним значенням "ознака за дією предмета, який призначений для її виконання". Виразником цієї семантики є суфікс **-льн(-ий)**, причому приєднується він до корелята недоконаного виду аналізованих вершинних дієслів, пор.: *збільшувальний, здовжувальний, зменшувальний, знижувальний, підвищувальний, понижувальний, укрупнювальний*, напр.: *Знижувальні трансформатори можна встановлювати у закритих приміщеннях і на відкритому повітрі* (З довідника); *Укрупнювальний стик з'єднання верхньої частини колони з нижньою розташовують у рівні верха траверси, а передачу зусиль здійснюють за допомогою зварних швів накладок* (Інтернет-ресурс).

Вербальну зону формують лише похідні, утворені за допомогою постфікса **-ся**. Загалом формант **-ся** виконує в сучасній українській мові дві функції: словозмінну, тобто служить засобом вираження пасивного значення у предикатах стану, утворених від предикатів дії, та словотвірну, тобто вживається для утворення дієслів з новим лексичним значенням. Відприкметникові параметричні

дієслова, у яких формант **-ся** є засобом вираження пасивного стану, з огляду на належність граматичної категорії до словозмінних не впливають на дериваційний потенціал вершинних дієслів, тому перебувають поза межами словотвірної парадигми. Натомість деривати з постфіксом **-ся** послідовно представлені у вербальній зоні аналізованих дієслів. Загальне значення, яке властиве усім дієслівним утворенням зі словотвірною, або, за Р. Михайлик, словотвірно-граматичною функцією афікса **-ся**, – це "зосередженість, замкнутість дії на суб'єктові, що виступає носієм предикатної ознаки" [23, с. 8]. А відтак внаслідок приєднання постфікса **-ся** до параметричного дієслова зі словотвірним значенням "наділяти ознакою, названою твірною основою" постає дериват зі словотвірним значенням "набувати ознаки, названої твірною основою" (або "ставати таким, як визначено твірною основою"). Відбувається перехід похідної одиниці зі структурно-семантичного типу каузативних дієслів до структурно-семантичного типу інхоативних. Такі зміни в семантиці виявляють майже усі досліджувані вербативи, пор.: *вивищитися, видовжитися, збільшитися, здовжитися, зменшитися, знизитися, підвищитися, подовжитися, поменшитися, понизитися, продовжитися, розпросторитися, укрупнитися, уменшитися*, напр.: *Його [Бату-хана] тонкі поблідлі вуста видовжились* (О. Лупій); *Під його [сонця] довгим лагідним промінням вивищувався, вершечуючи у саме небо, ліс, розпросторювалася долина...* (Вал. Шевчук).

Висновки. Отже, типову словотвірну парадигму конфіксальних (префіксально-суфіксальних) каузативних дієслів, утворених від прикметників на позначення розміру, формують три словотвірні зони. Кожна з них репрезентує деривати з характерними семантичними позиціями: у субстантивній зоні – "опредметнена дія", "об'єкт дії", "місце дії" "знаряддя (інструмент) дії", "суб'єкт (виконавець) дії", в ад'єктивній зоні – "вияв ознаки за дією предмета, який призначений для її виконання", у вербальній – "набувати ознаки, названою твірною основою". Повністю реалізували свій дериваційний потенціал дієслова *знизити* (*зниження, знижувач, знижувальний, знижуватися*), *підвищити* (*підвищення, підвищувач, підвищувальний, підвищуватися*), *понизити* (*пониження, понижувач, понижувальний, понижуватися*). Відсутність дериватів зі словотвірним значенням "місце дії" спостережено у парадигмах дієслів *збільшити, здовжити, зменшити, подовжити*. У решті словотвірних парадигм бракує вияву двох і більше семантичних позицій. Дієслова *вимілити, змілити* і *підбільшити* не реалізували своєї дериваційної спроможності. Їхні словотвірні парадигми виявилися нульовими.

Загалом типова словотвірна парадигма конфіксальних відприкметникових каузативних дієслів, незважаючи на нечисленність семантичних позицій у словотвірних зонах, засвідчує певну системність і передбачуваність. Натомість для словотвірної парадигми суфіксальних відприкметникових каузативних дієслів, представленої дериватами лише вербальної зони, характерні спорадичність і непослідовність. Поодинокі вияви словотвірного значення субстантивної (*дрібнення, ширення*) та ад'єктивної (*дрібнильний*) зон не дозволяють дійти висновку про типовість вираження.

Література

1. Андрусь А. Ф. Концептуальний простір англійських прикметників *big* і *large* : автореф. дис. ... канд. філол. наук: спец. 10.02.04 "Германські мови" / А. Ф. Андрусь. – Чернівці, 2009. – 18 с.
2. Безпояско О. К. Суфікси семантичної предметності // О. К. Безпояско, К. Г. Городенська. Морфеміка української мови. – К. : Наук. думка, 1987. – С. 26 – 90.
3. Беркешук І. С. Дериваційний потенціал іменників у сучасній українській мові (назви знарядь праці, частин тіла, металів) : автореф. дис. ... канд. філол. наук : спец. 10.02.01 "Українська мова" / І.С.Беркешук. – Івано-Франківськ, 2007. – 20 с.
4. Бублик О. В. Синонимические ряды прилагательных со значением размера и пути их пополнения (на примере английского языка) : автореф. дис.... канд. філол. наук: спец. 10.02.04 "Германские языки". – Львов, 1991. – 15 с.
5. Валюх З. О. Словотвірна парадигматика іменника в українській мові : монографія / Валюх Зоя Орестівна. – Київ – Полтава : АСМІ, 2005. – 356 с.
6. Вихованець І. Р. Іменник. Розділ 2 // Іван Вихованець, Катерина Городенська. Теоретична морфологія української мови / за ред. І. Р. Вихованця. – К. : Універ. вид-во "Пульсари", 2004. – С. 44 – 120.

7. Городенська К. Г. Структура відіменних дієслів. Розділ I // К. Г. Городенська, М. В. Кравченко. Словотвірна структура слова (відіменні деривати). – К. : Наук. думка, 1981. – 198 с.
8. Грещук В. Український відприкметниковий словотвір / Василь Грещук – Івано-Франківськ : Плай, 1995. – 208 с.
9. Грещук В. Розділ I. Теоретичні засади основоцентричної дериватології / Грещук В. В. // Грещук В. В., Бачкур Р. О. та ін. Нариси з основоцентричної дериватології / за ред. Василя Грещука. – Івано-Франківськ : Місто НВ, 2007. – С. 6 – 38.
10. Джочка І. Ф. Дериваційний потенціал дієслів конкретної фізичної дії з семантикою створення об'єкта: автореф. дис... канд. філол. наук: спец. 10.02.01 "Українська мова" / І. Ф. Джочка. – Івано-Франківськ, 2003. – 20 с.
11. Дідух Н. Семантична структура параметричних прикметників / Н. Дідух // Вісник Львів. ун-ту. Серія філологічна. – Львів : Львівський нац. ун-т ім. І. Франка, 2004. – Вип. 34. – Ч. I. – С. 159 – 167.
12. Земская Е. А. О парадигматических отношениях в словообразовании / Е. А. Земская // Русский язык: Вопросы его истории и современного состояния. Виноградские чтения I – VIII. – Москва, 1978. – С. 63 – 77.
13. Зубовская Н. К. Специфика прилагательных размера и способы экспликации их семантических свойств (на материале русского, немецкого и французского языков) : автореф. дис. ... канд. филол. наук: спец. 10.02.19 "Теория языка" / Н. К. Зубовская. – Минск, 1990. – 17 с.
14. Иванова Л. И. Полисемия русских прилагательных линейного пространственного измерения (Категориальная специфика, семная организация, семантические процессы) : дис. ... канд. филол. наук: спец. 10.02.01 "Русский язык" / Л. И. Иванова. – Воронеж, 1981. – 185 с.
15. Коробейникова В. А. Лексико-семантическая группа прилагательных с пространственным значением (К проблеме системности лексики): автореф. дис. ... канд. филол. наук: спец. 10.02.01 "Русский язык" / В. А. Коробейникова. – Саратов, 1980. – 18 с.
16. Котнюк Л. Г. Выражение градуальности признака в семантике прилагательных со значением размера : автореф. дис. ... канд. филол. наук: спец. 10.02.04 "Германские языки". – К., 1986. – 23 с.
17. Кривченко Е. Л. Системная организация прилагательных размера в современном английском языке // Е. Кривченко, В. Любкин. Вопросы романо-германского языкознания. – Саратов, 1977. – Вип. 5. – С. 27 – 40.
18. Кшановський О. Ч. Прикметники з просторово-кількісною семантикою в сучасних українській та перській мовах (зіставно-типологічний аналіз лексичних значень): дис. ... канд. філол. наук: спец. 10.02.17 "Порівняльно-історичне і типологічне мовознавство" / О. Ч. Кшановський. – Львів, 2001. – 213 с.
19. Ландер М. А. Взаємодія словотворчих засобів із семантико-синтаксичною функцією інструменталія / М. А. Ландер // Новітня філологія: науковий журнал Миколаївського державного гуманітарного університету імені Петра Могили, № 3 (23). – Миколаїв: Вид-во МДГУ ім. Петра Могили, 2005. – С. 77 – 92.
20. Лесюк М. П. Транспозиція, мутація та модифікація значення твірного слова / М. П. Лесюк // Мовознавство. – 1987. – № 3. – С. 34 – 39.
21. Линник Т. Г. Параметричні прикметники і їх становлення / Т. Г. Линник. – К.: Наук. думка, 1982. – 200 с.
22. Микитин О. Д. Структурно-семантична типологія словотвірних парадигм іменників у сучасній українській мові : автореф. дис. ... канд. філол. наук: спец. 10.02.01 "Українська мова" / О. Д. Микитин. – Івано-Франківськ, 1998. – 20 с.
23. Михайлик Р. П. Семантико-граматична структура дієслів на -ся в сучасній українській мові : автореф. дис. ... канд. філол. наук: спец. 10.02.01 "Українська мова" / Р. П. Михайлик. – К., 1995. – 16 с.
24. Олексенко В. П. Словотвірні категорії іменника / В. П. Олексенко. – Херсон: Айлант, 2005. – 336 с.
25. Пілецький В. І. До типології словотвірної структури українських фізичних термінів / В. І. Пілецький // Мовознавство. – 1991. – № 6. – С. 66 – 68.
26. Пославська Н. М. Структура і семантика словотвірних парадигм дієслів із семою руйнування об'єкта : автореф. дис. ... канд. філол. наук : спец. 10.02.01 "Українська мова" / Н. М. Пославська. – Івано-Франківськ, 2006. – 20 с.
27. Родніна Л. О. Суфіксальний словотвір іменників у сучасній українській мові / Л. О. Родніна // Словотвір сучасної української літературної мови. – К.: Наук. думка, 1979. – С. 228 – 284.
28. Соколова С. О. Префіксальний словотвір дієслів у сучасній українській мові / С. О. Соколова. – К. : Наук. думка, 2003. – 283 с.
29. Хавкіна О. М. Функціонально-семантичне поле параметричності в українській мові: дис. ... канд. філол. наук: спец. 10.02.01 "Українська мова" / О. М. Хавкіна. – Запоріжжя, 2008. – 264 с.
30. Шевчук О. М. Словообразовательный потенциал имён прилагательных с пространственным значением и его реализация в современном русском языке : автореф. дис. ... канд. филол. наук: спец. 10.02.01 "Русский язык" / О. М. Шевчук. – К., 1992. – 18 с.
31. Щєбликіна Т. А. Роль параметричних прикметників із просторовою семантикою у формуванні лінгвального образу світу : автореф. дис. ... канд. філол. наук: спец. 10.02.01 "Українська мова" / Т. А. Щєбликіна. – Харків, 2001. – 16 с.

Довідкова література

ВТС – Великий плумачний словник української мови / уклад. і голов. ред. В. Т. Бусел. – Київ ; Ірпінь : ВТФ "Перун", 2009. – 1736 с.